

Overweging 5 juli 2015

Elk jaar lopen vele mensen een pelgrimstocht, bijv. naar Santiago de Compostella, waar het graf is van de apostel die wij in het Nederlands noemen Jacobus. Er zijn ook vele gelovigen die naar een bedevaartplaats gaan waar wonderen zijn geschied of een Maria-verschijning. Sommige verschijningen van Maria zijn erkend door de katholieke kerk zoals die in Lourdes. We kunnen het voor een bedevaart ook veel dichterbij huis zoeken en wel in Renkum. Vanuit het hele land komen er zieke mensen naar het middeleeuwse Mariabeeld in Renkum voor het wonder en de genezing die daar bij het Mariabeeld meermalen is geschied. Voor ons uit Bennekom is dat heel dichtbij.

Het Mariabeeld stond in de middeleeuwen in een Mariakapelletje in het Renkumse beekdal. Het werd bezocht door de mensen die daar woonden en werkten, het was heel toegankelijk, ook midden op de dag. De verhalen over de wonderbaarlijke genezingen werden in die tijd doorverteld en al rond het jaar 1400 kwamen mensen van steeds verder om het wonder hopelijk te mogen ervaren. Het Mariabeeld werd zelfs geadopteerd door de Hertog van Gelre. Hij stichtte er een Maria klooster dat er niet meer is, maar het Mariabeeld is nog altijd in Renkum te vinden. Het verhaal van de wonderen wordt doorverteld en hebben een enorme aantrekkingskracht, ook nu nog vele eeuwen later.

In de evangeliëlezing van Marcus vanochtend komt Jezus terug in Nazareth, het dorp van Jozef en Maria, waar hij is opgegroeid. Jezus heeft dan elders al faam gemaakt als profeet en door de wonderen die hij doet. Ook zijn er al vele zieken die hij geneest. En ook al verricht Hij in Nazareth enkele genezingen, het geloof dat in andere plaatsen in Hem ontstaat, dat is er niet in zijn eigen woonplaats. Kennelijk kunnen de mensen uit zijn eigen dorp niet geloven dat deze eenvoudige jongen, de zoon van een timmerman, dit allemaal in zich heeft. Men vraagt zich oprecht af: "Is die eenvoudige jongen uit ons dorp de grote profeet en de grote wonderdoener die anderen zeggen dat Hij is?" Men gelooft het niet.

Wat we hier zien is dat er 2 contrasten zijn die de mensen van Nazareth parten spelen. Het ene zouden we kunnen noemen: Alles wat goed is, komt van ver. Dat is een fenomeen dat we allemaal wel kennen. Al het exotische fruit in de supermarkt of bij de groenteboer,

dat moet wel goed zijn. Gelukkig is er tegenwoordig een toenemende belangstelling voor lokale streekproducten. Maar die moeten het nu wel opnemen tegen de producten die genoemd worden superfruit die in de reclame unieke en bijna magische eigenschappen worden toegedicht.

Het andere fenomeen waar de dorpsgenoten van Jezus tegen aanlopen is zijn eenvoudige komaf. Hij is een menskind en wordt niet gezien als de Zoon van God. Hij is niet de zoon van een schriftgeleerde, hogepriester of een notabele, nee, Hij is de zoon van een eenvoudige timmerman, Jozef. En ambachtslieden staan laag in de lokale rangorde. En dit is juist wat het leven Jezus zo tekent, hij richt zich vooral tot de eenvoudige mensen, de armen en behoeftigen. Hij zet zich in voor de verworpenen van de samenleving. Hiermee zet Hij zich af tegen de gevestigde orde, en die gevestigde orde heeft het daar moeilijk mee, zeker naarmate de populariteit van Jezus en zijn draagvlak onder de bevolking groeit.

Vandaag zien we het begin van het ontstaan van het niet thuis zijn van Jezus op aarde. Hij is gezonden als Zoon van God op aarde en de binding met het volk ontstaat niet. Het is zijn eigen dorp waar Hij terugkomt en zich niet meer thuis voelt, Hij voelt zich miskend. Hij trekt daarna gauw verder. Als we willen kunnen we het verhaal van vandaag zien als het begin van het einde van Zijn leven op aarde. De mensen in zijn dorp ergeren zich aan Hem, het is het begin van het proces van vijandigheid van het volk die in de tijd erna in andere plaatsen zal opbouwen en uiteindelijk zal leiden tot Zijn uitlevering door het volk aan de Romeinse machthebbers. Als we willen kunnen we het verhaal van vandaag zien als het hele prille begin van het lijdensverhaal. Het volk wil zijn wonderen niet, en houdt het liever zoals het is, en conformeert zich aan de gevestigde orde.

Bij Ezechiël lazen we zojuist iets vergelijkbaars. Ezechiël, die ongeveer 500 jaar voor Christus leefde, wordt in een visioen door God geroepen om te profeteren aan het volk van Israel. In het visioen dat hij ontvangt voegt God er onomwonden aan toe dat Ezechiël een taaie taak staat te wachten. Het volk is immers weerbarstig en wil de woorden die bedoeld zijn voor hun eigen heil liever niet horen. Ga er maar aanstaan!

Vanochtend zien we in de twee lezingen twee profeten aan het werk geroepen tot een volk dat liever niet wil horen en hen niet zal accepteren. En van Jezus en ook van vele van zijn volgelingen,

waaronder Jacobus, Petrus en Paulus, weten we dat ze dat met de dood hebben moeten bekopen.

Het brengen van een boodschap die op weerstand stuit is door alle generaties heen een riskante aangelegenheid gebleken. Wij zien dat in ons eigen dagelijkse leven om ons heen, en het is een dilemma in vele culturen. De Engelsen hebben hier niet voor niets een uitdrukking voor: "Don't shoot the messenger." Vandaag is een goede aanleiding om stil te staan bij de vraag: "Hoe ver kunnen wij gaan met het brengen van een boodschap? Hoe ver willen wij als gelovigen daarin gaan?".

Juist als het gaat om gevoelige kwesties is dit een lastig dilemma. We realiseren ons allemaal dat het voor onze Titus Brandsma parochie moeilijke tijden zijn waarbij de komende tijd wederom een aantal kerken zullen moeten sluiten. Onze eigen kerk in Bennekom wacht dit lot nog niet, en toch is er twijfel bij de boodschap als dit ons zo wordt verteld. Kunnen wij deze boodschap wel vertrouwen en hoe lang gaat het nog duren voordat er een nieuwe boodschap komt met een minder gunstige uitslag?

Voor ons hier daarentegen zijn er meer manieren om ons geloof en onze waarden uit te dragen dan via de boodschap, het woord. Laten we vooral ook zien waar onze geloofsgemeenschap voor staat: aandacht voor de naaste, juist als die het moeilijk heeft. Net als in de tijd van Jezus zullen de gevestigde structuren niet voor alle zwakken in de samenleving kunnen zorgdragen. De lokale geloofsgemeenschap kan daar een zeer welkome rol vervullen. Lokale acties voor asielzoekers en de voedselbank laten zien waar de nood is en waar we een steentje kunnen bijdragen. De katholieke geloofsgemeenschap doet dat in toenemende mate met andere lokale kerken en maatschappelijke organisaties waardoor goede resultaten worden bereikt. Samen maakt sterk. En geloven doe je niet alleen.

Waar Jezus heil wilde brengen in zijn eigen dorp, zo kunnen wij vandaag Zijn boodschap proberen te verstaan dat wij heil kunnen brengen in ons eigen dorp Bennekom en omgeving. Laten wij de mensenkinderen zijn die de boodschappers zijn van het Ene Mensenkind, die we noemen Onze Lieve Heer.

Amen